

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL

Nro 52.

Költ Bétsben, Sz. Iván Havának (Júniusnak)
 29-dik napján 1798-dik Elztendőben.

Olasz - Országi Tudósítások.

Florentziából Jún. 4-dikénn: — „Na-
 gyon kapva olvassuk itt azon Levelet,
 melyet XVIII-dik Lajos, Mittau Városából
 irt Pápa Ő Sz. géhez Ápr. 5-dik napján,
 melly a' Londoni Kurírban is ki-nyom-
 tattatott. Ebben a' Levélbenn szívre ha-
 tó módon jelenti onnét vett fájdalmát XVIII-
 dik Lajos, hogy olly nagy méltatlanságo-
 kat követtek el a' Frantziák Pápa Ő Szent-
 H h h

tségén. „Ne nehezteljen azért Szentséged Frantzia Országra — így ír a' többek között — mert ez szintén úgy meg-marad mindörökké a' leg-kerefstényebb Ország-nak (Regnum Christianissimumnak) a' mint Szentséged meg-marad örökre Sz. Péter Szukczeszszorának. A' Frantziák között csak azok bűnösök, a' kik eltsabítják az én Népemet. “

Rómából Jún. 8-dikánn: — „Tegnap, Úr-napjann, a' szokott Protzelszfió nagy buzgósággal ment itt véghez. Jelen voltak azon Rómának mind a' nyóltzvan Paróchiai, és sok más Papság is, többnyire mind lobogó fáklyákkal. De ez úttal a' protzelszfió nem tett olyan nagy Kerületet, mint más esztendőekben: hanem a' Sz. Péter' roppant templomának egyik oldal ajtaján ki-ment, 's a' nagy ajtaján visszafordult a' templomba. Polgár (Cittadino) Passari, a' Larissai Érsek vitte a' Szentséget, 's áldást adott véle a' mindennünnen öfsze-seregletti Nepre. “

(Brüszszelben is nagy kívánsága lett volna a' Nepnek, előbbeni szokása ízerént való fenyves protzelszfióval innepleni az Úr-napját, melly végre már öfsze is kezdett gyülekezni a' Sz. Gudula Templomához: de a' nagy szabadság mellett, mellynek üres nevét az unalomig hallja emlegettetni, nem nyerhetett szabadságot, olly ájtatóságának óhajtott véghez vívésére, melyre

felke-csméretébenn kötelesnek tartotta magát.)

Nápolyból Jún. 4 dikénn: — „Ma reggel két Kurírok indultak innét sieve Párisba. Egygyiket küldötte az Udvar; a' másikat pedig egy órával azután, az itt lévő Fr. Követ *Garat* Polgár.

Genuából Jún. 9 dikénn: — „Ebben a' szempillantásbann halljuk, hogy Frantzia Ország, számot kér az Algíri (Áfrikai) rabló Fejedelemtől (Dey-től), hogy t. i. a' melly adót vettek az Algíri Dey k, majd öt száz ezrtendőktől fogva a' Frantziáktól, azt fizesse vízfza most a' Dey, a' Frantziáknak. Ha ez a' hír igaz: úgy könnyű ki tanulni, miben törí a' fejét Bonaparte.”

„Hogy a' Szárdini i Király' Követye bátorságban lehessen itt: 'Strázsát adtak Előjáróink az Udvarába.”

Helvétziai és Helvétziát illető Tudósítások.

Némely úgy nevezett Hazafiúi (Patriótai) Társaságok állottak vala fel Bernában Lausannában, 's más egynehány nevezetes Városhibann Helvetziának: de ezen Társaságokról azt írta az Araui Direktórium Jún. 3 dikánn a' Törvényhozó Tanácsnak, hogy olly dolgokat engednek meg Azoknak, a' mellyek, ellenkeznek a' köztsendességgel, és jó renddel: mincként okáért jó leszik el oszlatni őket.

H h h a

Bernábann, jó rakás puskaporok a' Frantziáknak egyszerre el veszett: melly dolog értésére esvénn a' Fr. Vezérnek Schauenburg Generálisnak: leg ottan egy kemény ki-fejezésű Levelet útasított. Az, a' maga fő-quártélyából Tigurumból Bernába, mely Levélben fenyegetődött, hogy ha az el veszett puskaapor vissza nem kerül, és a' kik el sikkasztották azt; büntetésre nem vonattatódnak: úgy Ő, hat Batalion gyalogságot indít mindjárt, ágyúkkal 's Lovasokkal egygyütt Bernába, 's katonai igazgatás alá véteti azt. Oda szándékozott által szállítani a' maga fő-quártélyát is Tigurumból.

Ennekelötte, a' Mezőségi-Lakosok' adózása Helvétziabann, abból állott, hogy munkálódásoknak gyümölcséből a' tízed részt közhaszonra fordították, az az, beadták a' Kö-önséges társaság' Tárházai-ba. Most ezenn Tized fizetést el akarja törteni az Araui Törvényhozó-Tanáts: de sok Helységekbeli Gyülekezetei Helvétianak azt mondják, hogy ők öröme-
sebb meg-fizetik a' szokott Tizedet: mint sem új adókat engedjenek vetíteni magokra: mert félnek, 's nem is ok nélkül egygy Alzátziai Paraszt jóvendölésének rajtok egész erőbenn leendő beteljesedésétől, ki is az adózásról egynehány Helvétusokkal (Svájczerekkel) be-

széllgetvén, így szólott hozzájuk: *Ugy jártok Ti is mint Mi. El engedik most az egy tized részt nektek; de miért? azért, hogy majd kilentzet vonhassanak rajtatok.*

A' Frantzia Katonák által, Helvétziának különbözőkülönbfele részeiben elkövetett rendeltlenségekről lévén szó az Araui Törvényhozó gyűlésnek a dik Júniusi Üléseben, következő tetteik hozódtak fel a' többek között próbául, úgy mint: Waadtlandbann egy Pátrióta' testebe hideg vérrel dőf ék a' bajonétot. Egy Vendégfogadóst megverték; és egygyet, a' kistak németül tudott beszélni, karddal megsebesítettek. A' Tigurumi Kántonnak egy Tó-melleyeki tsendes Helységében hét Szemellyeket öltek meg, és egy más Helységet egészfenn ki-rablottak. A' Vezérek Schauenburg Generalis által ki-adatott Hirdetmenyre azt mondták, durva és illetlen ki fejezésekkel: hogy ők azt fel se veszik. Midőn kértették az Altisztek, hogy avagytsak a' Demokrátákat kéméllenek meg, e' vólt a' feleletjek: Azok a' legjobbak, a' kik leg-jobbann fizetnek: a' minthogy valósággal lehetett is látni némelhy helyekenn, hogy az Arisztokráták házai, épen maradtak meg a' Pátrióták házai között. — Ezen alkalmatossággal javasolta Schoch nevű, Appenzelből való Tagja a' Gyűlésnek, hogy haladéknélkül, húz ezer Helvétus Katonát kell hadi-lábra

állítani, a' határok' védelmezésére, és a' belső tsendességnek és bátorságnak helyreállítására. Mások' kívánsága a' volt, hogy Párisba egy rendkívüli való Deputáció küldődjek; és az alatt, Helvétziabann adódjék ki egy Hirdetmény, a' Helvétziai Direktóriumhoz intézendő köszönettel egygyütt, úgymint a' melly, levelezni kezdett már a' Fr. Tisztviselőkkel az említett panaszos tárgyakra nézve.

A' Párisi Direktoriális Újságnak, az úgy nevezett Redaktőrnek 8 dik Júniusi Darabjából ki tesszik, mint már a' múlt postánn is említettük, hogy a' Fr. Direktórium úgy nézi még most Helvétziát, mint fegyverrel nyertt Tartományt, a' melybenn tehát addig, míg szövetséget köt véle, Ő a' Fő Úr, következésképpen igazságosan el foglaltathatta benne a' közönséges Kal szákát. Kemény hangon beszélteti a' Redaktőr a' maga Direktóriumát ezenn Kal szákra nézve, a' Helvétziai Direktorokkal: Azon Kal szákhoz, melly e ből Helvétziának előbbeni Igazgatói Azokat fizették, a' kik harizoltak mi ellenünk, ki tarthatná Más méltóbb jussát, mint azon Sereg, melly, a' maga győzedeiméi által védelmezi, a' ti, még úgy szólván a' bőltsöben fetrengő gyermekségek' gyengeséget?

A' Frantziáknak nagy Magasztalója volt elébb Helvétziabann Huber Polgár:

most ellenbenn ő is másképpen kezdett már róllok itélni 's beszélni. Ezen megváltozás szemére hányódik ő néki a' Páris'i Direktorialis Újságnak fenn forgó Darabjában.

Egy Helvétziai Újság, mérészflett felelni a' Fr. Directóriális Újságnak. A' felelet' értelme ez: „Magoknak a' Fr. Vezéreknek Proklamátziójaik (Hirdetményeik) szerént, nem egészsz Helvétzia; hanem tsupánn a' Bernai, Frájburgi, és Szolothurni (Helvétus) Kántonok ellen folytattak hadat a' Frantziák. Nem tudom, én, hogy a' Fr. Respublika' részéről, had izenődött volna valaha egészsz Helvétziának. A' Bernaiak, a' Frájburgiakkal és Szolothurniakkal egygyesülve támadták meg a' Frantziákat, kik által minthogy meg verettettek Azok, és a' Tartományok el foglalódott: a' hadi Törvények, és a' kiadott Hirdetmények hozzák magokkal, hogy az Oligarkhák' vagyona, a' Győzőő legyen. Tagadhatatlan az is, hogy a' Fr. Sereget táplálni kell Helvétziában: de mivel? ha el szállítódnak onnét a' közönséges Kaszszak Külföldre, miként el szállítódtak a' Bernai, Frájburgi, és Szolothurni Kaszszak. A' tereh háramlani fog a' Helvétziai Népre, melynek pártfogását, annyira fogadta a' Fr. Nemzet. Mi leszsz a' Helvétziai egygy és meg-oszlohatatlan Respublikából, ha minden pénzitől, eleséges

magazinomjaitól, 's a' maga általmazásá-
ra meg kívántató hadi-készületeitől, és a'
Külföldön való kreditjétől (hitelességétől)
meg-fosztatik? Vallyon illy nyomorútt
környülállásokbann, 'a' Fr. Nemzet' tzelja
szerént való Respublikát, fog e' mutatni
Helvétzia, magábann? 's a' t.

Batáviai Tudósítások.

A' Hágai Direktóriumra parantsolt
vala a' Párisba illantott Daendels Gene-
rális eránt, hogy Az, ott t. i. Pári'sbann
fogattassék el, melly parantsolatnak azon-
bann minthogy nem látta sikerét: jónak
ítelte azt vizsza venni, 's meg engedni
Daendels Generálisnak, hogy szabadonn
vizsza térhessenn Hágába, és önnön jó-
ízanttából jelenhessen meg a' maga Bírái
előtt: hanem a' Hadi dolgokra ügyelő Mi-
nister ugyan tsak rendelést tett, hogy a'
mig Daendels Generálisnak a' protzeszszu-
sa fog tartani: akármelly parantsolatot fog-
na addig ezen Generális ki-adni: éppen
nem kell azt telyesíteni. Mintha meg-ér-
zette volna előre a' Direktórium, hogy
önnön magát fogják ötet érdeklenni, a'
Daendels Generális által ki-adandó paran-
tsolatok: mert — a' mint már Jún. 15-di-
kenn írták Hágából — valósággal meg-
akarta árestáltatni Daendels Generális mind
az 5. Direktorait Batáviának, a' minthogy
meg is árestáltatott közzülok 3 at, de ket-

is el illantott. A' Törvényhozó-Gyűlés két Tanátsai közül is feles számú Tagokat fogatott el. A' Frantzia Követet Delacroix Polgárt pedig egy Katona-'strázsa által vezettette el a' maga szállására.

Nem lehet isudálkozni rajta, hogy Daendels, kedvet talált a' Fr. Direktórium előtt: mert egy volt Ő Azok közül, a' kik, Pisgrü gondolkodása: módjára legelsőben tették figyelmetessé a' Fr. Direktóriumot. Hogy Pisgrü, azon egész idő alatt, a' míg Hollandiában múltatott, szüntelen való társalkodásban volt a' Néhai Helytartó Hertzeg Testörző Tisztjeivel, és megengedte Azoknak, a' narants színű övet is viselni: erről, Daendels és Bellegarde, ki akkor Nép' Képviselője volt, tudósították a' Direktóriumot. Midőn a' Boxteli ütközet után 1795-dik esztendőben, 8 napig békével hagyta volna Pisgrü a' meg-verettetett Sereget: Daendels, a' ki akkor Osztály-Generális volt, ámbár egyenesen nem merte, melleleg mindazáltal szemére hányta Pisgrünek, miért nem küldött előre Gravéhoz egy Seregosztályt, mely által, egészszenni el vághatta volna az útját az ellenségnek? Pisgrü igen rossz neven is vette akkor ezen szemrehányást, és Daendelst, olly Gyermekembernek nevezte, a' ki meg érdemlené, hogy árestomba tétetődjék, hogy ott mórest tanuljon.

Vlieszingennél, olly régen átsorognak már a' sok szállító Batáviai hajók, nem lévén módjuk egygyesíteni magokat a' Fr. hajókkal, hogy nem tsak a' Hajóslegények únták már el a' hofzszas veszteglést: hanem a' Hajós-gazdák se' akarják szenvedni, hogy még tovább is haszontalanul le tartóztatódjanak az ő saját hajójaik. A' Direktórium tehát, Kényszerítő-Törvényhozáért folyamodott a' Törvényhozó-gyűléshez.

Frantzia-Országi Tudósítások.

Bonapartéről

azt írják Strafszburgból, hogy Tulon alól lett ki indulása után, tsak hamar tengeri-nyavalyát kapott. — A' Pári'si Tudósítások, más szerentsétlenségtől is féltik Bonapartét, úgymint a' mellyek így okoskodnak: Vagy meg - támadja Bonaparte, Málta Szigetét, vagy nem. Ha meg nem támadja: úgy bizonyosan el veszik azt az ő háta megett az Oroszok és Ánglusok. Ha meg - támadja: időt kell neki ott tölteni, mert a' Fővára Máltának Valletta igen erős és kevés partjai is vagynak olyanok, a' mellyek alkalmasok volnának a' ki-szállásra, azok is meg-vagynak erősítve Bateriaakkal. Ha pedig mulat, tsalhatatlanul ott kapja Ötet az Ánglus Hajóssereg, melly bizonyosan el indult (a' Spanyol Tudósítások szerént is Máj. 25-dikenn reggel 16 ó-

neai hajókkal) arra felé; 's jó széllel hat napna hamarabb Tulon elől teremhetett. A' szállító hajók' száma, mellyek Bonapartéval vagynak, a' mennyivel több: annál bajosabb lenne azokat, meg osztatódó erővel védelmezni az Anglusok ellen.

Havretól fogva Vlieszingenig sürüenni meg vagynak már most a' partok rakva mindenütt, ágyúkkal és Katonasággal, hogy az ólalkodó Anglus hajóknak alkalmatosságok ne lehessen többé ily károkat tenni, mint a' minéműt tettek Ostendánál. Tsak Dünkirchentől fogva a' Skáldisig, 25 ezerre megy, a' partokon álló fegyveres nép' száma.

Rastadtba 3 dik Követet is küld a' Frantzia Direktórium, *Roberjot* Polgár személlyeben, a' ki Hamburgban viselt vala eze őt Fr. Ministerséget, onnét pedig Hágába rendelődött; de már most egygy ideig, *Chambigny-Aubin* Polgár, fogja folytatni helyette Helytartóképpen, a' Batáviai Respublikánál való Követtséget.

Némelly Ifjak olly kitsin kokárdákat kezdtek viselni mostanság Párisbann, hogy alig látszanak. Az ilyen kis kokárdájú Polgar Ifjakról olly vélekedés vagyon Párisbann, hogy kitsin azoknál a' Fr. pártioizmus is.

A' Fr. Respublikabéli apróbb Oskolák, nyomorúlt állapotban vagynak mind

ekkoráig: 'mert nem fizetődnek a' Tanítók Isten igazabann.

A' Kádixi Spanyol Hajósseregről, nem a' leg-vígasztalóbb hírek folynak Fr. Országabann; hogy t. i. se' pénzze, se' elesége, se' embere nintsen elegendő.

Elegyes Tudósítások.

Sieyes, Jún. 16 dikánn érkezett Frankfurtba: de ott se' múltatott, szintenúgy, valamint Hanauban, hanem mihelyt postálovakat kapott; azonnal tovább folytatta útját Berlin felé.

Az Orosz Birodalom minden déli részeinek; Krim Országának is a' széleit meg-
rakatja Katonasággal Pál Tsászárr, és más
általom-készületeket is tétet. A' Kerzoni
Kikötőhelyből egy Hajóssereg szándékozott
ki-szállani a' Fekete-tengerre.

Az Arkhangeli és Kronstadti Kikötő-
helyekből is szándékoztak két Hajóssereg —
öt öt lineai hajókból állók — öt Fregátok-
kal egygyütt Anglia felé indulni Júniusbann.

Napkeleti - Napnyúgoti Deli - és Újj
Napkeleti Pruszfia hódolásának tzeremő-
niája, nagy és örvendetes pompával ment
véghez Königsberg Városabann Jún. 5 di-
kén, melly alkalmatossággal huszonkét
Grófokat; két Bárókat; 12 Nemeseiket;
és 12 Kamarás Urakat tett a' Király. A'
Hódolás' emlékeztetőre veretett pénzekenn

e' vólt, a' fő-írás: *Den Treuen Schutz und Liebe.* (A' Híveknek óltalom és szerelet)

A' Spanyol Udvarról azt írják, hogy nem fog már fel venni költsönn 3 millió forintot, a' mint szándékozott vólt.

Passman Oglu

a' leg-újabb Tudósítások szerént, ki vólt szorítva minden Erősségeiből, mellyeket Vidin Vára kívül készítettett; és tsak a' Várba szorúlt bé mintegy 12 ezered magával, a' honnét tsupa vesztégléssel is ki lehet ötet szorítani: mert nem sok időre való eleséget szállíttatott bé a' Várba.

Brüsszelből Jún. 8-dikán: — „Még az olyan Apátzáknak is ki kellett már itt Belgiombann, Klastromaikból menni, a' kik nevelésében foglalatoskodtak. Egy részt közzülök, Katonaság üzött ki tsendes hajléjaiból. Vajmi sokszor sohajtának most a' Belgák vissza az előbbeni időkre. A' Templomok és Klastromok, olly óltson adattatnak el, hogy a' kik megveszik azokat: leg többnyire le-rontatják, 's a' matérialéjokból többet bé-vesznek mint a' mennyin vették az egézfiz épületeket.

Hogy egy tsoport Fr. Katonaság Helvétziábann a' Sz. Bernárd' hegyénn, puskáinak ki lövése által, magára szakasztott olly rakás hót; a' melly alá egézfizenn el temetődött: bizonyítják már ezt, nem tsak

a' Helvétziai Tudósítások; hanem magok a' Pári'siak is.

Az Északi Ámerikabéli Respublikával is az Orosz Birodalommal való hadat elkerülhetetlennek irtak Fr. Országra nézve, a' Pári'sból költ 14-dik Júniusi Tudósítások.

A' Helvétziai Frantzia Követségből vizsza-hívattatott Mengaud Polgár, sokat szenved azért: hogy különös hajlandóságát nyilatkoztatta a' Helvétziai Direktóriumhoz; és hogy helybe-hagyta, a' midőn ezenn Direktórium, reájok nyomatta a' Helvétziai Respublika' petsétjét azokra a' közönséges Kaszszakra, mellyeket elpetsételtetett vala már elebb a' Frantzia Fő Kommisszáríus Rapinat, még azt a' jegyzést is ragasztván helybe hagyásához, hogy a' Helvétziai Direktórium, említett tselekedete által eleit veszi sok olyatén szabad tetzés szerént való hatalmaskodásoknak, mellyeket némelly Fr. Kommisszárinsok megengednek magoknak.

B é t s.

Az újj Huszár öltözetet, a' múlt Szombaton mutattatta elő F. Urunk, Nador Is-pány Ő Kir. Főhertzegségének, a' Ts. K. Lovagló-oskolában.

Néhai áldott emlékezetű *Krisztina* Főhertzegasszonyak, a' maga koporsója sránt való kívánsága a' vala, hogy az,

Első Ferentz Császár, és Mária Theresia koporsójok mege, 2 dik József és 2-dik Leopold Császárok' koporsójai közzé helyhelyeztetődjék.

A' F. Udvar, Jún. 26-dikánn vette fel a' gyászt, mellyel, hat hetekig fogja gyászolni *Kristina* Főhertzegeasszonynak Jún. 24-dikénn estvéli 7 és 8 óra között, életének 57 dik, házasságának pedig 33-dik esztendejében történt szomorú halálát.

Magyar-Ország.

Esztergomból Jún. 16-dikánn: —
„Mi nálunk Június' 8-dik napján sok kárt tett egy fergeteges Égi-háború, valamint a' Garan' vize mellett fekvő határokon is az említett idő tájban. A' széna takarítás vizsgálja ez idén a' Gazdát, mert példa nélkül való annak a' bősége. De némelyeket vizsgálta tartóztat a' mód nélkül való örömtől egy közpélda-beszéd, úgymint: *Sok széna sok hó.* Az aratásnak és a' szüretnek áldott voltát már most örömmel prognosticálhatnánk, ha az említett égi-háború nem emlékeztetne bennünket ama' Deák versre:

Ridenti Domino, nec Coelo crede sereno;
Ex facili causa Dominus mutatur, et aura.

Ns Moson Vármegyéről Június' 5-dik napján még tsak summásan közölt Tudósításunkhoz, némelly Tóldalék-jegyzéseit küldötte fel hozzánk barátságosan egy érde-

mes Hazánkfia, melyeket mi nem csak háládatos szívvel veszünk, hanem ezután is ki kérjük nagy bizodalommal az illetén, Hazánk tökéletesebb esmeretére eszközül szolgáló segítségjeket más jó szívű Hazafiaknak is. Említett jegyzései a' tiszteelt Mo'sonyi Hazafinak ezek:

L. Sz. Miklóson Jún. 9-dikénn: —
 „A' Mo'son Vármegyei Magyarság, lakik leg inkább a' Győri (vagy Mo'sonyi) Duna: és a' Rábtza között fekvő Sz. Miklósi szép Uradalmában (Dominiumában) Mélt. Gróf Zichy Károly Ő Excellenzájának. Ebben az Uradalomban vagynak Sz. Miklós, Lébeny, és Metsér, mind népes Helységek. Szent-Miklóson van egy ékes Vár (talán csak Kastély? a' Helységben e', vagy azon kívül fekszik? ezeket szeretnénk tudni.) Lebényt lakják ugyan Pórok is, de ezek nélkül is derék Községet tenné az ottani Magyarok' száma.”

Erre a' már fogytán lévő fél éftendő-re le küldöttük a' meg-ígért három Mappákat, úgymint: N. Bács és Moson Vármegyék Mappáit, és a' Jegyek' Magyarázatját, melynek szép metzése szint annyi költségbe került, mint akármelly Vármegye' Mappájának metzése, 's a' nélkül a' Vármegye' Mappáin elő-forduló jegyeknek értelmét éppen nem lehet tudni. A' jövő fel-éftendőre más három Vármegye' Mappáival fogunk kedveskedni Érd. Olvasóinknak.

TÓLDALÉK

A Magyar Hirmondónak, Június 29-dik napján 1798-dik esztendőben költő árkusához.

Végezte azon Beszédnek; mellyet Mélt. Bárá Vajai Vay Miklós Ezerekes Kapitány (Oberster) Úr mondott, a' vezérlése miatt vót Szabolcs Vármegyei felkelt Nemes Seregnek Nagy Kállóba lett visszsa-érkezése alkalmatosságával.

Nem tartóztatom tovább Beszédemmel a' Tekéntetes Nemes Vármegyét, tsak arról tészek szine előtt illő tanúbizonyyságot; a' minek valóságos Jeleit én gyakran tapasztaltam 's a' minek meg gondolása az én szívemet sokszor a' legtisztább örömmel töltötte el, hogy tudnillik az egész Vitézlő Sereg, a' Vármegye' határiból lett ki menetelekor, meg határozott szívvel a' maga életét 's véré, a' Haza, és így az itthon maradtak tsendes meg maradásáért el szánta, fel ajánlotta, 's ha szintén a' Békesség olaj ága, a' Haza védelmére híven fel szentelt vé-rünkkel ajánlásunkat meg petsételni 's bizonyítani el tiltotta is, de az bizonyos, hogy a' Sereg' maga fel ajánlása, szent vólt, és áthatatos. Tsak az ennek meg gondolásán fundált tsendes lelki esméret vihette véghez, hogy a' Tekéntetes Nemes Vármegye erántunk ki mutatott Grátziáját ortza pirulás nélkül el fogadhattuk, tsak ennek érzése ad nekünk telyes reménységet a' Tekéntetes Nemes Vármegye erántunk mutatott Kegyességének holtunkig terjedő meg maradására, melyet

alázatosan kérünk 's meg érdemleni hóltig fogunk igyekezni.

Mélt Rhédey Lajos Úr, a' Bihar Vármegyei fel-kelt Nemes Seregnek Oberstere, következendő Beszédekkel vett bűtsút a' Nemes Sereg három Osztályaitól, Nagy-Váradon, Január. 5-dik, 7-dik, és 9-dik napjain.

Méltóságos Báró Vétsey József Oberstlieutenant Úr Divíziójához.

Midőn már most a' Békességnek meg-készülése után, Felséges Urunknak el érkezett kegyelmes Rendelése mellett, a' fegyverkezéstől fel-öldoztatunk, addig is, míg ezt a' Nemes Vármegye' Köz-gyűlésében telyesíthet-ném, a' Nemesi Seregnek minden Tagjait magammal együtt, a' Tekéntetes Organizáns Deputátzióbéli érdemes Deputátus Társainnak, és a' nagy érdemű Közönségnek jó vóltába, szeretetébe, és barátságába alázatosan ajánlom, telyes bizodalommal lévén az eránt, hogy ezen Nemesi Seregnek érdeme, 's életének a' Közjóért kotzkára való ki-tétele, az igaz, 's jó indulattal bíró Hazafiak előtt, örök emlékezetben fog tartatni.

A' zászlót azonban, mely alatt, Királyunk, 's Hazánk' védelmére le tett Hitünkkel áldoztunk, 's a' melyet tántoríthatatlan hűséggel való óltalmazásunk alá kezemhez vettem; imé most a' Nemes Vármegye' gondviselésének alázatosan által adom; ez egyet említvén még Vitéz Seregünk' ditsősségére, hogy ezt, csak egy is el nem hagyta, 's kettőt ragad-

vánn ki közzölünk a' természetes Halál, mindnyájokat egész épségben haza vezérelni volt szerentsém.

De minekelötte ezen zászló el záratnék, Méltóságos Oberstlieutenánt Úr, Nagy érdemű Fő-Tiszt Urak, — Al-Tisztek, és Köz-Vitézek, mindnyájann kedves Tábori-pájtás-saim, Atyámiai, Barátim! — Nem szólhat a' száj, mikor a' szív el van fogódva, telyes az én szívem is erántatok való igaz szeretemennek 's leg-szívesebb vonzásomnak egyes indulatjával. Köszönöm azt az egyetértéssel, és a' Katonai szoross szolgálatnak háttarában leg-szükségesebb figyelemmel alkalmaztatott magatok viseletét, mely által a' Ditsőségnek 's ditséretnek halmára való lépésre segéltettünk, 's a' Nemes Vármegye' jó hírét fenn tartottuk. — Ajánlom továbbra is a' Felséges Uralkodó Ház, Hazánk, és a' Nemes Vármegye eránt példásan gyakorlott hűségben, 's buzgóságban való állhatatosságot. Ajánlom magamat, fejenként az egész Vitézi Seregnek barátságos szeretetébe, 's színmutatást nem esmérő szíves indulatiba, 's azt a' Hazafiúi készséget, 's nyájas barátságot, melyel szolgálatom' terhet segíteni méltóztattatok, minden tölem ki-telhető alkalmatosságokban vizontagolni, főbb kötelességeim közzé szám-lalom.

Az Oberster Úr' Divisiójához, melynek Dobozy Lajos Fő-Strázsmester Úr volt a' Kommendánsa.

Ő Királyi Felsége az Insurrekctzió' széljel-
oszlását kegyelmesen parantsolván, a' Nemesi
Sereg' Hadi-szolgálatjának, és az én Vezéri

hívatalomnak folytatása, meg szűnt. De mi-
nekelőtte egymástól el válnánk, télszem tarto-
zó köszönetemet az Úrnak Fő-Strásmester
Uramnak, a' Fő Tiszt Uraknak, és az egész
Nemes Seregnek, azon telyes mértékben ta-
pasztalt Hazafiúságokért, melynél fogva Kirá-
lyunk' és Hazánk' szolgálatjának hívenn való
telyesítésében, segítő Társaim lenni, buzgó-
sággal törekedtek. — Példás készséggel ve-
lem tapasztaltatott nyájas barátságok, örö-
kös háládatosságra, szeretetre, 's tiszteletre
kötelezték el szívemet, 's annak a' tiszta öröm-
nek meg-nyerésére lélsznek iparkodásim intéz-
ve, hogy szolgálni való készségemet, 's külö-
nös figyelmetességemet, a' Nemes Sereg' Tag-
jai eránt akármely alkalmatosságokban meg-
bizonyítani szerentsém lehessen.

De noha a' bennünket eddig öfzsze- kap-
tsolt Katonai Rend sorja, ezennel fel-bomlik;
mindazáltal annak az édes emlékezetnek
kellemetes érzése, hogy mi egy olyan he-
mesi Seregnek vóltunk Tagjai, mely a' jó
Rend, és tisztességes maga alkalmaztatása
által, sok vífzontagságok, 's kedvetlenségek
között is, minden jól gondolkozók helybe-
hagyását, és a' Felséges Királynak, 's Pala-
tínus Királyi Ö Hertzegségének, különös ke-
gyelmű emlékezetét meg nyerte, öfztönözzön
bennünket ez után is; az egymás eránt tarto-
zó, egyenes szívű, 's meg- tántoríthatatlan
barátságra.

Most tehát szerelmes Pajtássaim, Atyam-
fiai, és Barátim! kik a' tsepdés nyúgodalom'
édes javainak fel-áldozásával kötöt-étek vólt
fel, a' magatok, és az ide haza maradtak'
óltalmára fegyvereiteket, minekutánna ezen

pálya - futás által, mind önnön Személyünk-re nézve, mind az egész Megyének diadalságát szerzettünk, mennyetek el, a' magatok érdemei felől való belső meggyőződésben büszkélkedő szívvel Honnyaitokba, 's a' be-tsület' szeretete, és a' nemesi születésnél fogva, belénk óltva lévő jobb gondolkodás módja vezérelvén mindentselekedeteinket, magatok jó alkalmaztatása által, az írigy rágalmozást meg-fszégyeníteni igyekezzetek.

Végte're ezen tiszta szívből származott buzgó kívánsággal rekelstem bé hozzátok szóló utolsó beszédemet; az Egek védelmezzenek minden inségtől, benneteket; meg-elégedéssel, 's szívetek jó kívánásának bé-telyesítésével, tegyék életetek' hátra lévő részét, a' hozzátok tartozókkal egyetemben szerentséssé.

Fő - Strá'samester Sántha László Úr Divi-siójához:

El érkezett már az az általunk óhajtvárt nap, mellyenn O Felségének kegyelmes parantsolatja által, a' Katonai szolgálatnak folytatása alól fel-fzabadíttatván, a' tsendes nyugalom' édes javainak használatására, önnön Honnyainkba vizsgálva térhetünk.

Meg-mutattuk Felséges Királyunk, 's édes Hazánk eránt bennünk buzgó hívségünket, a' midőn ezeknek boldogságáért, 's az ide haza hagyattak' tsendességéért, önnön Személyünket fel-áldoztuk; nyilvánosságossá tettük azon Közmondásnak valóságát, hogy a' születésnek a' jó erkölts a' inlajdona: midőnn tiszteességes magunk alkalmaztatása által, Hazánkban kedvességet, az Idegeneknél tekéntetet, 's Felséges Urunktól, különös kegyelmű emlé-kezetet nyertünk.

Ezen ditsőségnek eszközzésében, az Úr-
nak Fő-Strázsamester Uramnak, a' Fő Tiszt
Uraknak, az Al-Tiszteknek, és Köz-Vitézek-
nek meg-bizonyított különös készségekért, fá-
radhatatlan szorgalmatoskodássokért, erántam
való figyelmelességekért 's szíves barátság-
kért, teljem alázatos köszönetemet; el enyész-
hetetlen lézen előttem ennek emlékezet, 's
erántatok való háládatosságomat, barátság-
mat, és tiszteletemet, akármely tölem ki-
telhető környülállásokban meg bizonyítani el
sem múlatom. Légyen ez - utánn is mindnyá-
junknak el válhatatlan Társa a' költsönös
szeretet, mely bennünk egy lelket formálván,
tegye egymáshoz való bizodalunkat változ-
hatatlanná. — Királyunk és Hazánk szentséges
szerelme lelkesíttsen bennünket, 's a' Virtus
uralkodván szíveinkben, minden áll-útaknak,
's bal sugallásoknak félre-tételével, egyedül
a' Köz jónak elő segéllése vezérelje, részre
hajlani nem tudó indulatainkat;

De mit késleltetek beszédemmel, kedves
Barátim, Atyámfiai, és Pajtásim! ki-ter-
jesztett karokkal várják oda haza lévő Szerel-
messeitek nyájas öleléseiteket. Meunyetek el
tehát szép rendel, használjátok a' békesség
gyümölsét tsendes nyúgodalomban, 's az Is-
tennek áldása, bőv mértékben száljon mind-
nyájatokra.

Mely bútsúzó beszédeket, Fő-Strázsa-
mester Dobozy Lajos Úr, az egélsz Nemes
Sereg' képében ekképpen vizontagolt.

*Méltóságos Oberster Úr, Kedves Fő
Vezérünk!*

Azt tartják a' Természeti vizsgálók, hogy
az emberi test' alkotmányának, minden hét

szíztendőnként, az a' változni szokott rendszer fordulatja, hogy valamint által tserélgeti a' test eredeti valóságához ragadt részetskéket, úgy egyszer annak az értelmes mozgó szer-számnak kerekeit, éppen azon a' fordulaton, vagy valamelyik hetedik számon meg-akasztja.

Ma ötödikszor hét hete, hogy ezen Tek. Vármegye, Felséges Fejedelmünk, édes Ha-zánk, 's Szabadságaink' óltalmára, az itt lé-vő Iusurgens Nemes Sereget ki állítani kezdet-te, 's a' Polgári életből, ezen velem itt lévő Vitéz Barátim, ide haza maradt Kedveseink, 's Barátink' védelmére, Katonákka, és így mintegy más testekké által-tseréltettek. — Te tétettél Kedves Fő-Vezérünk, ezen alkot-mány szerzsámainak és kerekeinek értelmes mozgatójává, 's rúgójává; meg-készülvén pedig az óhajtott Békesség, a' hetes szám ötödik fordulatjában, természetesen, a' Te ér-zékenyítő 's ezen részetskéket, mintegy titkos erő által egybe kaptsoló valóságodnak is, ezen a' fordulaton meg kell állani.

Ha az éltető ér meg áll, az egész Test alkotmánya meg-bomlik.

Meg-szünil tehát ezennel Kedves Fő Ve-zérünk, bölts Tanácsoddal, okos Kórmá-nyoddal, méjjenn látó elméddel, erköltsből, virtusból, mértékletességből, maga meg-bí-rásból, 's Vitézségből álló jó példáddal, ezen egygyé lett részetskéket élietni, 's igazgani. De valamint a' Test alkotmánya; az ér-zékenyítő valóságtól örökre meg nem válik; hanem tsak ideig, 's mindenik a' maga nyu-godalmára oszlattatik. Telyes reménység élelt bennünket is, hogy ezen alkotmány meg-bontatásával 's el-olzlásával, nem vá-lunk úgy el egymástól, hogy azt az édes

gyönyörűséget, mely, igazgatásod' ideje alatt, virtusid' harmatozásából belénk tsepegett, örökre ne érezzük, és mivel ezen érzékenysé-
günk, csak újjabb újjabb sebbel vérzi néked le kötelezett szívünket, és mennél több több ki fejezéseket akar, el válásunkból származott keserve ki jelentésére fel hozni, annál jobban el lańkad, 's rendes fordulatja el akad. — Engedd meg tehát, hogy kevés, de színmu-
tatásonn kívül való tiszta indulatból származott szeretetűnk' tömjénnyét, az általad épített ditsőség' oltárán illatoztathassuk.

Erdemeidnek, olyan oszlopot emeltünk szívünkben, mely az idők' viszontagságának, meg nem hajol.

A' rágalmazók' márdosó foga; az irí-
gyek' Basiliskusi szeme, virtusid' pántzélja' fe-
dezése alatt nem árthat.

Ely Szerentsésenn Kedves Fő Vezérünk; használjad háborítás nélkül isendes nyugal-
madat, 's minket Barátodat, örökös Tízte-
lőidet, emlékezetedre méltóztass.

Kedves Vitéz Társaim! a kik az életet
kisebbé tettétek a' szabadságnal, a' puhasá-
got, nyugalommal; Vágyonaitokat, a' Betsü-
letnek áldoztatók: ezen széjjel oszlasunkal,
érdemeitek nem enyésznek el, halhatatlan ne-
vet szerzettetek magatoknak. — Dísekedve
emlékezzék a' leg később maradék is arról,
hogy bennetek Királyunk' véde met, Hazánk
óttalmat keresvénn, mind ketőn k béke seget
elzöklöttetek. — Mennyetek már örök em-
lekezetedek büfzkélkedő érzései közt édes Hon-
nyaitokba. — Jusson néha figyelmetességtekbe,
hogy igaz Barátotok voltatok. D o b o z y.

(Vége a' 13-dik Szakasznak.)

